

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО БЮДЖЕТУ ЧУПАХІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ НА 2022 РІК**

**Інформація про соціально-економічний стан Чупахівської селищної ТГ
у 2021 році та прогноз на 2022 рік, які покладено в основу
проекту бюджету селищної ТГ**

Ситуація в економічній та соціальній сферах Чупахівської селищної територіальної громади відповідає загальнодержавним тенденціям.

Аналітична частина.

**Географічне розташування селищної територіальної громади, опис
суміжних територій.**

Чупахівська селищна територіальна громада утворена шляхом об'єднання 2 сільських та 1 селищної ради. Адміністративним центр СТГ - є смт Чупахівка. Межує з Чернеччинською сільською територіальною громадою, Комишанською сільською територіальною громадою та Лебединською міською територіальною громадою.

Згідно розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 №723-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Сумської області» до Чупахівської селищної територіальної громади з листопад 2020 року приєдналися дві сільські ради – Олешнянська та Довжицька. Відповідно Чупахівська громада з 1 січня 2021 року об'єднує 4 сільських ради та 1 селищну раду.

Чупахівська селищна ТГ займає площу 141,03 кв.км.

Адміністративний центр – селище Чупахівка. Питома вага громади в області за територією – 0,15%, по населенню – 0,5%. Для громади характерним є переважання сільського населення, на характер розселення якого значно впливають природні умови.

Демографічна ситуація

Станом на 01.11.2021 на території громади проживало 5,399 тис. осіб. Чисельність населення віком від 18 років – 4667 осіб. Кількість дітей – 732 особи. Низька урбанізація та щільність населення створюють додаткові проблеми у розвитку громади, пов’язані з обмеженістю трудових ресурсів.

Агропромисловий комплекс

Важливим стратегічним пріоритетом розвитку громади є агропромисловий комплекс, який забезпечує виробництво конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції та задовільняє потреби населення громади в більшості видів продовольства.

У сільському господарстві здійснюють свою господарську діяльність 24 сільськогосподарських підприємств, з них: 4 (16,7%) – товариств з обмеженою відповідальністю, 4 (16,7 %) – приватні сільськогосподарські підприємства, 8 (33,1%) – фермерські господарства, 4 (16,7%) – селянських (фермерських) господарств, 4 (16,7 %) – приватних підприємств, 2 фізичні особи-підприємця.

Одними з найбільших бюджетоутворюючих підприємств на території Чупахівської СТГ є ПСП АФ «Піонер», ПСП АФ «Десна», ТОВ «Жасмін», ПСП «Ташань», ТОВ «Нива-Агротех», ПП «Довжик», СФГ «Відродження».

ПСП АФ «Піонер» окрім вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур також займається розведенням великої рогатої худоби молочних порід, іншої великої рогатої худоби та буйволів, коней, овець і кіз, свиней, свійської птиці. Ще одним різновидом діяльності даного підприємства є оптова торгівля зерном, необрбленим тютюном, насінням і кормами для тварин, живими тваринами, фруктами й овочами, молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами.

Промисловість

У промисловості провідне місце належить ПСП АФ «Піонер», яке займається таким видам діяльності як перероблення молока, виробництво масла та сиру, виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості, м'яса, олії та тваринних жирів. Виробництво готових кормів для тварин, що утримуються на фермах

Внутрішній споживчий ринок

Станом на 01.01.2021 на території громади нарахувалось 16 діючих об'єктів торгівлі, 3 об'єкти ресторанного господарства та 2 об'єкти побутового обслуговування населення.

Малий і середній бізнес

На території Чупахівської селищної територіальної громади зареєстровано 70 фізичних осіб-підприємців, з них 3 особи завершили свою діяльність у 2021 році.

Адміністративні послуги

Завдяки проведенні модернізації Центру надання адміністративних послуг в громаді додатково створено 2 робочих місця. На даний час Центром надається 142 послуги в офісі в центрі громади. Загалом протягом місяця (в середньому) громадяни отримують 423 послуги.

Транспортна мережа

У Чупахівській селищній ТГ налічується 108 сільських комунальних доріг довжиною 93 км, у тому числі: доріг з твердим покриттям – 65 км (70%), ґрунтових – 28 км (30%).

Значна частина доріг потребує капітального ремонту дорожнього полотна. Селищною радою були вжиті заходи щодо покращення стану комунальних доріг, а саме за 2021 рік відремонтовано близько 13 тис. кв. м. комунальних доріг, з них у вигляді середнього поточного ремонту близько 9,5 тис. кв. м., 3,5 тис. кв. м. ямкового ремонту. Також на умовах співфінансування 50\50 з державним підприємством «Дороги Сумщини» проведено капітальний ремонт ділянки дороги обласного значення О191105.

Пріоритетним завданням на 2022 рік жителі громади вибрали ремонт доріг, саме тому триває процес виготовлення проектно-кошторисної документації на проведення капітального ремонту ділянок місцевих доріг в смт

Чупахівка.

Комунальним підприємством «Добробут» проведені поточні ремонти ґрунтових доріг протяжністю 39 км.

Для обмеження швидкості руху транспортних засобів та посилення безпеки дорожнього руху, на прохання жителів громади, було облаштовано 2 пішохідних переходи та встановлено відповідні дорожні знаки.

Населені пункти громади забезпечені регулярним та багаторазовим автобусним сполученням з обласним та районним центром. Для зручності перевезення пасажирів додатково встановлено зупинку в смт Чупахівка по вул. Лебединській. Також для покращення сполучення жителів громади з районним центром, курсує рейс пасажирського перевезення Грінченкове-Охтирка за Програмою «Соціальний автобус».

ЖКГ

З метою вирішення питання забезпечення населення громади якісною питною водою, у 2021 році розпочато виготовлення проектно-кошторисної документації на будівництву водогінної мережі в смт Чупахівка за рахунок субвенції на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій в сумі 320,0 тис. грн. Також проведено заміну насосного обладнання свердловини села Довжик та смт Чупахівка (школа).

Для підвищення якості надання послуг жителям громади та покращення матеріально-технічної бази КП «Добробут» придбано культиватор, кутову шліфмашину (болгарка), верстат для заточування ланцюгів, випрямляч зварювальний інверторний, перфоратор, шуруповерт акумуляторний, автомобільні шини для автобуса та трактора.

Заходи благоустрою

Виконуючи заходи щорічних акцій «За чисте довкілля» та «Дня благоустрою територій населених пунктів» протягом року в громаді проводились заходи з благоустрою, в ході яких ліквідовувались стихійні сміттєзвалища, вивозилось сміття, випилювались аварійні дерева, самосійна поросьль. Заготовлено 50,9 м. куб. дров.

По всіх селах громади проведені роботи по впорядкуванню кладовищ (24 одиниці). На цвинтарі смт Чупахівка встановлено 500 м огорожі.

У квітні-травні проведено поточні ремонти (17 об'єктів) та благоустрій (22 об'єкти) меморіалів, пам'ятників і місць почесних поховань.

Обкошування узбіч доріг до населених пунктів здійснювалось комунальним підприємством «Добробут» Чупахівської селищної ради.

В рамках всеукраїнської Програми «Заквітчаймо рідний край», облаштовувалися газони, висаджувались квіти.

Продовжуються роботи по облаштуванню вуличного освітлення населених пунктів громади. Додатково освітлено 1,7 км.

Екологія

У 2021 році було здійснено перерахунок проектно-кошторисної документації по об'єкту «Капітальний ремонт для відновлення і підтримки сприятливого гідрологічного стану водосховища у с. Чупахівка, Охтирського району та заходи для боротьби з шкідливою дією вод».

Охорона здоров'я

Медична мережа громади нараховує КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Чупахівської селищної ради, Олешнянський АЗПСМ, 3 фельдшерсько-акушерських пунктів та 2 фельдшерських пунктів.

Станом на 01.11.2021 року заключено 3407 декларацій. Фінансування медичної мережі здійснюється за рахунок заключених декларацій з сімейними лікарями з Національної служби здоров'я України, а також з місцевого бюджету згідно програми фінансової підтримки Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Чупахівської селищної ради на 2021 рік в сумі 1 661 тис. грн, програми забезпечення медичною стоматологічною допомогою населення Чупахівської обєднаної територіальної громади на 2021 рік в сумі 290,0 тис. грн., а також програми з інфекційного контролю в КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Чупахівської селищної ради на 2021 рік в сумі 30,0 тис. грн.

У 2021 році з Державного бюджету України було виділено субвенцію на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, а саме 700,0 тис. грн. на капітальний ремонт приміщення та 800,0 тис. грн. на придбання медичного обладнання для Чупахівської амбулаторії загальної практики сімейної медицини КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги». З бюджету селищної ТГ було виділено кошти в сумі 77,0 тис. грн. на виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт приміщення Чупахівської амбулаторії загальної практики сімейної медицини Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Чупахівської селищної ради. На даний момент вищезгадані роботи тривають та будуть завершені до кінця звітного року.

Освіта

На території Чупахівської селищної територіальної громади налічується дві школи, одна філія та один дошкільний навчальний заклад.

У 2021-2022 навчальному році у 23 класах закладів загальної середньої освіти навчається 322 учні, середня наповнюваність у класах становить 14 учнів.

У закладах дошкільної освіти виховується 74 дитини. Рівень охоплення дошкільною освітою дітей від 1 до 6 років становить 81,0% (місто – 75%, село – 100,0%), від 3 до 6 років – 89,9% (місто – 87%, село – 95,7%).

Показник охоплення різними формами дошкільної освіти дітей віком від 3 до 6 років становить 100%.

Шкільними автобусами забезпечено підвіз 268 (із них – 57 дошкільнят) дітей (100%), які проживають за межею пішохідної доступності до закладів освіти та в зворотному напрямку.

Упродовж 4 років у громаді впроваджуються заходи спрямовані на створення комфорних умов для школярів. За цей час придбано мультимедійне обладнання, дидактичний матеріал. Класні кімнати учнів Нової української школи оснащені новими сучасними меблями (столи та стільці учнівські, осередок для вчителя, шафи для дидактичного матеріалу, тематичні зони).

У 2021 році для 1 класів НУШ придбано мультимедійний комплекс, багатофункціональний пристрій (2штуки), ноутбук, одномісні парті, дидактика. Всього на закупівлю використано коштів державного бюджету

128,0 тис. грн, співфінансування з місцевого бюджету склало 14,2 тис. грн.

У 2021 році в рамках програми «Спроможна школа для кращих результатів» реалізовано проект на придбання обладнання для харчоблоку опорного закладу Чупахівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Чупахівської селищної ради вартістю 606,0 тис. грн. (60,6 тис. грн. місцевий бюджет; 545,4 тис. грн - субвенція з державного бюджету)

У перший рік існування громади з Державного бюджету України було виділено субвенцію на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій для реконструкції другого корпусу Чупахівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Чупахівської селищної ради в сумі 2 720,0 тис грн. За рахунок цих коштів було замінено дах, вікна та двері, а також утеплено фасад будівлі. У 2021 році завдяки додатково виділеної субвенції в розмірі 3,0 млн. грн. реконструкцію буде завершено.

Також за кошти субвенції на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій:

в сумі 800,0 тис. грн. проведено реконструкцію системи опалення та часткову заміну вікон та дверей на енергозберігаючі в Оleshнянському НВК: загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів – закладу дошкільної освіти ім. Героя Радянського Союзу Степана Долгого Чупахівської селищної ради. З бюджету селищної ТГ було виділено кошти в сумі 139,3 тис. грн. на виготовлення проектно-кошторисної документації для вищевказаних об'єктів;

в сумі 80,0 тис. грн. виготовлено проектно-кошторисну документацію по проведенню робіт з утеплення фасаду та перекриття даху Комунального закладу Чупахівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко-1» Чупахівської селищної ради.

З місцевого бюджету селищної ТГ було виділено кошти в сумі 152,1 тис. грн. на:

виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт приміщення їдальні Чупахівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Чупахівської селищної ради;

виготовлення проектно-кошторисної документації на будівництво мультифункціонального спортивного майданчика на території Чупахівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Чупахівської селищної ради;

вишукувальні роботи з розробки топографічної зйомки на місцевості в масштабі 1:500 на території Чупахівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Чупахівської селищної ради.

Культура і туризм

Базова мережа закладів культури на даний час становить 7 клубних закладів та 6 бібліотечних установ.

З метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, робота закладів культури та бібліотечних установ майже весь рік проводилася в онлайн режимі.

Основні проблемні питання:

- потреба в подальшому проведенні капітальних та поточних ремонтів загальноосвітніх, дошкільних, медичних закладів та клубних установ;

- проведення капітальних та поточних ремонтів дороги державної та комунальної власності;
- забезпечення питною водою населених пунктів громади;
- зникнення води в шахтних колодязях;
- зношеність основних фондів комунальних підприємств, інженерної інфраструктури, житлового фонду, застаріле енерговитратне обладнання;
- високий рівень безробіття;
- недостатній розвиток підприємництва в сільській місцевості;
- низький рівень заробітної плати.

Інформація про виконання селищного бюджету за 11 місяців 2021 року

До загального фонду бюджету селищної ТГ за 11 місяців 2021 року надійшло 16 742,0 тис. грн **власних доходів**, бюджетні призначення на відповідний період по загальному фонду виконано на 96,71%. У порівнянні з аналогічним періодом 2020 року бюджет виконано на 104,1%.

Податок з доходів фізичних осіб займає в структурі доходів загального фонду бюджету селищної ОТГ 47,3%. За 11 місяців 2021 року надійшло 8 827,6 тис. грн даного податку, що становить 81,45% до уточнених планових показників. У порівнянні з минулим роком надходження по даному виду податку зменшилися на 0,62%.

Місцеві податки і збори надійшли в сумі 6 906,7 тис. грн, що складає 112,17% до уточнених планових показників. У порівнянні з минулим роком надходження по даному виду податку збільшилися на 10,56% у т. ч. планові показники по податку на землю виконані на 98,8%, надійшло 444,8 тис. грн, у порівнянні з відповідним періодом 2020 року надходження збільшилися на 3,6% або на 16,2 тис. грн. Податку на нерухоме майно отримали 88,8 тис. грн, що становить 100,1% до плану, у порівнянні з відповідним періодом минулого року надходження зросли на 8,2% відсотка.

До місцевих податків зараховується єдиний податок, до бюджету селищної ТГ надійшло 4 225,5 тис. грн, що склало 95,46 до уточненого плану, у порівнянні з відповідним періодом 2020 року надходження зменшилися на 4,8% або на 212,58 тис. грн.

Акцизний податок надійшов у сумі 104,5 тис. грн, що становить 93,02% до плану та 106,03% до відповідного періоду минулого року.

Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування надійшла у сумі 403,2 тис. грн, що склало 671,95% до плану на відповідний період та менше ніж за відповідний період минулого року на 33,16%.

Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів (крім рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування) надійшла у сумі 207,4 тис. грн, що склало 157,09% до плану на відповідний період, в минулому році даного податку надійшло 130,2 тис. грн.

На 118,34% виконано планові показники по державному миту, отримано 9,8 тис. грн, що складає 131,02% минулорічних надходжень.

Кошти по адміністративних штрафах надійшли в сумі 10,8 тис. грн, що склало 683,2%, в минулому році надійшло 0,3 тис. грн.

Адміністративних зборів за січень-листопад надійшло 112,8 тис. грн, що складає 1084,92% до плану, та 72,8% до відповідного періоду минулого року.

Інші неподаткові надходження надійшли до бюджету в сумі 168,5 тис. грн.

За 11 місяців 2021 року до бюджету селищної ТГ залучено 18 957,7 тис. грн надходжень з Державного бюджету, а саме:

- базову дотацію у сумі 5 197,5 тис. грн;
- освітню субвенцію у сумі 11 100,0 тис. грн, що становить 100% до плану;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію програми «Спроможна школа для кращих результатів» – 354,9 тис. грн.;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій – 1 868,0 тис. грн.;

За 11 місяців 2021 року до бюджету селищної ТГ з інших місцевих бюджетів надійшли:

- субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 119,5 тис. грн.;

- субвенція з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 169,6 тис. грн.;

- субвенція з місцевого бюджету за рахунок залишку коштів субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, що утворився на початок бюджетного періоду – 2,2 тис. грн.;

- субвенція з місцевого бюджету на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 146,07 тис. грн.

До спеціального фонду бюджету селищної ТГ за 11 місяців 2021 року надійшло власних доходів у сумі 708,3 тис. грн.

Отримано кошти екологічного податку та грошові стягнення за шкоду заподіяну порушенням законодавства про охорону навколошнього середовища в сумі 27,9 тис. грн.

Власних надходжень бюджетних установ за 11 місяців 2021 року отримано в сумі 379,5 тис. грн. Від платних послуг надійшло 246,8 тис. грн, від оренди майна бюджетних установ 2,1 тис. грн та від інших джерел власних надходжень 130,6 тис. грн (благодійні внески та кошти на виконання окремих доручень).

Інші неподаткові надходження надійшли в сумі 3,6 тис грн.

Кошти від продажу землі надійшли в сумі 297,3 тис. грн.

З Державного бюджету станом на 30.11.2021 року залучено коштів в сумі 2 000,0 тис. грн.

Невиконання деяких показників бюджету спричинено впливом введення карантинних норм спричинених пандемією COVID-19, які безпосередньо призвели до втрат доходів місцевими суб'єктами господарювання.

Видатки

Фінансування **видатків** здійснювалося відповідно до затверджених бюджетних призначень з урахуванням пропозицій головних розпорядників

коштів селищного бюджету.

Із загального фонду бюджету селищної ТГ за 11 місяців 2021 року проведено видатків на суму 32 498,3 тис. грн, що становить 91% до планових призначень на вказаний період.

Видатки спеціального фонду склали 1 298,3 тис. грн. Капітальні видатки за січень-листопад становлять 779,3 тис. грн.

За економічною структурою витрат основна частина бюджетних коштів (без трансфертів) направлена на видатки із заробітної плати та нарахування – 25 059,2 тис. грн або 77,1 % від загальної суми проведених видатків (без цільових видатків), на оплату спожитих бюджетними установами енергоносіїв та комунальних послуг – 1 268,6 тис. грн – 3,9 %, на медикаменти та харчування – 400,1 тис. грн – 1,2 %. Всього на захищені статті протягом одинадцяти місяців спрямовано видатків на суму 27 654,3 тис. грн, або 85 % від загальної суми видатків (без цільових видатків).

Органи місцевого самоврядування

На утримання органів місцевого самоврядування, відділу освіти, молоді та спорту, відділу соціального захисту населення та фінансового відділу із загального фонду бюджету селищної ТГ за січень-листопад 2021 року використано 5 932,3 тис. грн.

Із спеціального фонду за січень-листопад по органах місцевого самоврядування видатки становлять 15,9 тис. грн.

У галузевій структурі видатків на органи місцевого самоврядування з відділами спрямовано 18,3% від загальної суми видатків загального фонду бюджету за 11 місяців.

Освіта

На установи закладів освіти із загального фонду бюджету селищної ТГ за звітний період проведено видатків на суму 19 128,6 тис. грн, що становить 58,9% від видатків загального фонду селищного бюджету. Зокрема по закладах дошкільної освіти – 2 410,6 тис. грн, на заклади загальної середньої освіти – 16 245,4 тис. грн.

На оплату праці з нарахуваннями спрямовано 16 790,1 тис. грн, що становить 87,7% загального обсягу видатків. На оплату енергоносіїв спрямовано 1 002,7 тис. грн, або 5,2%.

Видатки спеціального фонду по галузі склали 344,1 тис. грн. Капітальні видатки за січень-листопад становлять 87,8 тис. грн.

Вартість харчування одного вихованця ЗДО за рахунок бюджетних коштів становить 20,50 грн (для дітей віком від 1 до 3 років), 30,65 грн (для дітей віком від 3 до 6 років) і становить тис. грн, за рахунок батьківської плати – 13,67 грн (для дітей віком від 1 до 3 років) та 20,44 грн (для дітей віком від 3 до 6 років) і становить 94,3 тис. грн.

Вартість харчування 1 учня закладів загальної середньої освіти становить 19,32 грн, за рахунок бюджету 10.00 грн. та становить 289 тис. грн.

Соціальний захист населення

Загальний обсяг видатків на соціальний захист населення по бюджету

селищної ТГ протягом 11 місяців 2021 року склав 1 542,7 тис. грн.

На фінансування інших заходів у сфері соціального забезпечення (надання одноразових матеріальних допомог) за січень-листопад спрямовано 10,0 тис. грн.

На утримання та забезпечення діяльності центру соціальних служб за січень-листопад спрямовано 1 154,7 тис. грн, що складає 74,8% призначень на період.

На оплату праці з нарахуваннями спрямовано 1 143,6 тис. грн, що становить 74% загального обсягу видатків.

На утримання та забезпечення соціальними послугами за місцем проживання громадян, які не здатні до самообслуговування у зв'язку з похилим віком, хворобою, інвалідністю за січень-листопад спрямовано 275,9 тис. грн, що становить 17,9% призначень на період.

Компенсаційні виплати становлять 11,4 тис. грн., інші заходи у сфері соціального захисту – 25,6 тис. грн.

Видатки спеціального фонду склали 19,0 тис. грн.

Культура і мистецтво

На утримання установ культури і мистецтва та на заходи, передбачені місцевими програмами з бюджету селищної ТГ використано 1 791,3 тис. грн, або 5,5 % від видатків загального фонду селищного бюджету.

На утримання будинків культури громади спрямовано 1 426,2 тис. грн, що складає 79,6% призначень на період.

На утримання бібліотек протягом 11 місяців 2021 року спрямовано 365,2 тис. грн, що складає 20,4 % призначень на період.

Питома вага у видатках на заробітну плату становить 91,2% або 1 632,9 тис. грн. На оплату енергоносіїв спрямовано 44,1 тис. грн, або 8,8%.

За рахунок спеціального фонду проведено видатків на суму 86,8 тис. грн, у тому числі на капітальні видатки спрямовано 18,9 тис. грн.

Фізична культура і спорт

Видатки на фізичну культуру і спорт по бюджету селищної ТГ за одинадцять місяців становлять 49,8 тис. грн.

Житлово-комунальне господарство

Загальний обсяг видатків по бюджету селищної ТГ на житлово-комунальне господарство протягом 11 місяців 2021 року склав 1 097,9 тис. грн. або 3,4 % від видатків загального фонду селищного бюджету. Видатки на благоустрій за рахунок загального фонду становлять 689,1 тис. грн. На забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства за січень-листопад проведено видатків на суму 7,8 тис. грн. На виконання програм фінансової підтримки Комунального підприємства "Добробут" Чупахівської селищної ради на 2021 рік, розвиток функціонування систем вуличного освітлення, внутрішніх мереж, водо-, електропостачання та водовідведення Чупахівської селищної ради на 2021-2023 роки, розвиток лісового господарства Чупахівської селищної ради на 2021-2023 роки, «Соціальний автобус Чупахівської селищної ради на 2021-2023 роки» використано коштів у сумі 401,0 тис. грн.

За рахунок спеціального фонду за січень-листопад видатки на житлово-комунальне господарство склали 73,9 тис. грн.

Економічна діяльність

По загальному фонду на утримання автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури проведено видатків на суму 567,4 тис. грн.

У січні-листопаді 2021 року по заходах із землеустрою проведено видатків спеціального фонду на суму 147,9 тис. грн.

По спеціальному фонду:

виконання інвестиційних проектів в рамках здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій – 437,4 тис. грн.;

будівництво освітніх установ та закладів – 61,8 тис. грн.;

будівництво медичних установ та закладів – 76,8 тис. грн.;

Загальні особливості формування показників бюджету селищної територіальної громади на 2022 рік

В основу розрахунків бюджету селищної ТГ на 2022 рік покладено Податковий та Бюджетний кодекси України з урахуванням змін.

При формуванні рішення про бюджет Чупахівської селищної територіальної громади на 2022 рік враховано також основні прогнозні показники економічного і соціального розвитку та показники, доведені постановою Міністерства фінансів України від 31.05.2021 № 586 та Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» №1928-IX від 02.12.2021 року.

Рішення «Про бюджет Чупахівської селищної територіальної громади на 2022 рік» розроблений за типовою формою, затверденою наказом Міністерства фінансів України від 03.08.2018 року №668 (із змінами та доповненнями).

Рішення «Про бюджет Чупахівської селищної територіальної громади на 2022 рік» погоджений виконавчим комітетом селищної ради та обговорений на бюджетній комісії.

Показники бюджету селищної ТГ на наступний рік оприлюднені на офіційному сайті Чупахівської селищної ради <https://chupah-rada.gov.ua/> та в місцевій газеті «Громада плюс».

Оцінка доходів бюджету селищної ТГ на 2022 рік

Показники дохідної частини бюджету Чупахівської селищної ТГ на 2022 рік розроблені на базі основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України із застосуванням норм чинних Бюджетного та Податкового кодексів України, з урахуванням змін та доповнень.

При прогнозуванні дохідної частини бюджету селищної ТГ на 2022 рік було враховано:

- статистичні показники, які використовуються при розрахунку прогнозних надходжень податків та зборів, зокрема за 2021 рік, очікувані макропоказники Мінекономрозвитку на 2022 рік та прогнозні на 2022 рік, затверджені постановою КМУ від 31.05.2021 № 586;

- фактичне виконання дохідної частини бюджету за результатами

2020 року та 11 місяців 2021 року.

Загальний розмір доходів бюджету селищної ТГ з урахуванням міжбюджетних трансфертів визначений у сумі 39 698,5 тис. грн, у тому числі загального фонду 39 227,6 тис. грн, спеціального фонду – 470,9 тис. грн.

До доходів загального фонду бюджету селищної ТГ належать доходи, визначені ст. 64 Бюджетного кодексу України та такі надходження, відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» а також:

- базова дотація – 5 402,1 тис. грн.;
- освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам – 12 460,6 тис. грн.;

- дотація з місцевого бюджету на проведення розрахунків протягом опалювального періоду за комунальні послуги та енергоносії, які споживаються установами, організаціями, підприємствами, що утримуються за рахунок відповідних місцевих бюджетів – 1 027,2 тис. грн.

Ресурс **загального** фонду бюджету селищної ТГ за власними доходами обрахований у сумі 20 337,7 тис. грн. Частка власних доходів у структурі загального фонду бюджету складає 51,8%. (У 2021 році – 44%).

Обсяг податку на доходи фізичних осіб по бюджету селищної ТГ на 2022 рік пропонується до затвердження у сумі 11 383,3 тис. грн (563% від загальної суми власних надходжень). Податок на доходи фізичних осіб, що сплачується із заробітної плати, розрахований у сумі 7 100,0 тис. грн, податок на доходи фізичних осіб, що сплачується з доходів інших, ніж заробітна плата – 4 160,0 тис. грн, податок на доходи фізичних осіб, що сплачується за результатами річного декларування – 123,3 тис. грн.

Згідно ст. 28 ЗУ «Про Державний бюджет України на 2022 рік» до загального бюджету Чупахівської селищної територіальної громади зараховується 64% податку на доходи фізичних осіб (крім податку, визначеного пунктом 1¹ частини другої статті 29 цього Кодексу), що сплачується (перераховується) згідно з Податковим кодексом України на відповідній території України (крім території міст Києва та Севастополя) з метою сталого проходження опалювального періоду 2021/2022 років та забезпечення своєчасних розрахунків за комунальні послуги та енергоносії у 2022 році.

Рентна плата за спеціальне використання інших природних ресурсів у проекті бюджету ТГ на 2022 рік розрахована у сумі 646,2 тис. грн, у тому числі рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів – 645,6 тис. грн., рентна плата за користування надрами – 0,6 тис. грн.

Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів у бюджеті селищної ТГ заплановано у сумі 115,0 тис. грн.

У бюджеті на 2022 рік ми не плануємо надходження акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (пальне) та ввезених на митну територію України підакцизних товарів (пальне). При надходженні відповідних податків будуть внесені зміни до доходної частини бюджету ТГ.

Важливу роль у формуванні бюджету селищної ТГ мають **місцеві податки і збори**. Розрахункові надходження даного податку на 2022 рік становлять 8 087,8 тис. грн. (39,8%) у тому числі:

- **податок на нерухоме майно**, відмінне від земельної ділянки сплачений юридичними та фізичними особами передбачено у сумі 94,2 тис.

грн.;

- **земельний податок** – 495,0 тис. грн.;
- **орендна плата** – 2 418,4 тис. грн.;
- **єдиний податок** пропонується до затвердження у сумі 5 0805,2 тис.

грн.

На 2022 рік у бюджеті селищної ТГ заплановані неподаткові надходження у сумі 105,4 тис. грн., у тому числі:

- **адміністративні штрафи** – 11,4 тис. грн.;
- **плати за надання адміністративних послуг** – 83,0 тис. грн.;
- **державне мито** – 11,0 тис. грн.

У частині доходів спеціального фонду бюджету селищної ТГ є надходження, визначені ст. 69¹ Бюджетного кодексу України, з урахуванням доходів, визначених у ч. 1 ст. 71 Бюджетного кодексу України.

Ресурс **спеціального** фонду бюджету селищної ТГ за власними доходами обрахований у сумі 470,9 тис. грн у тому числі:

- екологічний податок – 33,5 тис. грн.;
- власні надходження бюджетних установ – 437,4 тис. грн.

Видатки

З метою збалансування бюджету селищної ТГ та упорядкування сфери видатків, що є основним завданням бюджетної політики на 2022 рік, виходячи із обмежених можливостей ресурсної частини, видаткова частина бюджету селищної ТГ буде спрямована на вкрай нагальні потреби.

Обсяги видатків на оплату праці працівників бюджетної сфери визначені виходячи з розміру мінімальної заробітної плати з 1 січня 2022 року 6 500,00 грн, з 1 жовтня – 6 700,00 на місяць та посадового окладу працівника І тарифного розряду ЄТС з 1 січня 2022 року – 2 893,00 гривні, з 1 грудня – 2 982,00 грн.

Загальний обсяг видатків бюджету селищної ТГ прогнозується в обсязі **39 698,5 тис. грн.**, у тому числі обсяг видатків загального фонду у сумі **38 627,6 тис. грн** та видатків спеціального фонду бюджету – **1 070,9 тис. грн.**

Органи місцевого самоврядування

На утримання органів місцевого самоврядування передбачаються видатки загального фонду в сумі 6 827,6 тис. грн, у тому числі на заробітну плату та оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 5 305,3 тис. грн або 77,7%.

Обсяг спеціального фонду бюджету на 2022 рік складає 2,5 тис. грн.

Освіта, культура та спорт

Видатки загального фонду бюджету селищної ТГ на **освіту** становлять 25 750,5 тис. грн (66,6% від видатків загального фонду бюджету). Спеціальний фонд по галузі розрахований у сумі 404,9 тис. грн. На заробітну плату передбачено 18 941,2 тис. грн, на оплату енергоносіїв і комунальних послуг – 1 553,5 тис. грн.

На фінансування **закладів дошкільної освіти** ТГ в бюджеті передбачено видатки у сумі 2 769,4 тис. грн, у тому числі загального фонду – 2,7 млн. грн, та спеціального – 69,4 тис. грн.

Видатки загального фонду **закладів загальної середньої освіти**

складають 10 180,5 тис. грн, з них за рахунок освітньої субвенції – 12 460,6 тис. грн. (буде спрямована на заробітну плату педагогічним працівникам загальноосвітніх шкіл громади.

За рахунок бюджету селищної ТГ по галузі «Освіта» будуть фінансуватися наступні програми:

- Програма освіта Чупахівської селищної ради Охтирського району Сумської області в 2019-2022 роках – 322,0 тис. грн;

- Програма оздоровлення та відпочинку дітей Чупахівської селищної ради в 2022 році – 90,0 тис. грн;

На фінансування *інших установ освіти* (позашкільні заклади освіти та інші заклади освіти) в бюджеті селищної ТГ передбачено видатки загального фонду бюджету селищної ТГ у сумі 780,0 тис. грн.

Видатки з оплати праці та нарахування *закладів загальної середньої освіти* прогнозуються у сумі 20 180,5 тис. грн при потребі 20 260,5 тис. грн. Розрахункова незабезпеченість становить 80,0 тис. грн., у тому числі по обслуговуючому персоналу загальноосвітніх шкіл – 80,0 тис. грн.

На фінансування галузі *культура* проєктом бюджету селищної ТГ передбачено 2,0 млн. грн, у тому числі за загальним фондом – 1 970,0 тис. грн. По загальному фонду бюджету селищної ТГ у бюджеті передбачено видатки:

- на бібліотеки – 370,0 тис. грн;
- на будинки культури – 1 550,0. грн;

на Програму розвитку культури Чупахівської селищної територіальної громади на 2022-2024 роки – 50,0 тис. грн., яка буде затверджена разом з рішенням «Про бюджет Чупахівської селищної ТГ на 2022 рік.

На виплату заробітної плати працівникам установ культури прогнозується 1 437,1 тис. грн на оплату енергоносіїв та комунальних послуг – 105,0 тис. грн.

На *фізичну культуру* і спорт із загального фонду бюджету заплановано спрямувати 30,0 тис. грн. згідно програми розвиток фізичної культури і спорту на території Чупахівської селищної ради на 2021-2023 роки.

Охорона здоров'я

Фінансування закладів охорони здоров'я у 2022 році відбудуватиметься за рахунок коштів Національної служби здоров'я України згідно укладених договорів. Окрім того у проєкті бюджету селищної ТГ на 2022 рік на охорону здоров'я передбачені кошти в сумі 2 200,0 тис. грн. на реалізацію програм, які будуть затверджені разом з рішенням «Про бюджет Чупахівської селищної ТГ на 2022 рік та передбачені в додатку 7 до рішення 13 сесії 8 скликання Чупахівської селищної ради «Про бюджет Чупахівської селищної територіальної громади на 2022 рік» від 20.12.2021 року.

Соціальний захист населення

У зв'язку з передачею з районного бюджету деяких видатків до бюджету селищної ТГ, значно виросли видатки на соціальне забезпечення та виконання місцевих програм. В бюджеті селищної ТГ на 2022 рік на соціальний захист передбачено видатки у сумі 1 977,0 тис. грн.

На забезпечення діяльності інших закладів у сфері соціального захисту і соціального забезпечення, з них на заробітну плату – 1 200,0 грн., оплата

енергоносів і комунальних послуг – 8,5 тис. грн.

Програма соціального захисту населення Чупахівської селищної територіальної громади на 2022 рік – 70,0 тис. грн.;

Програма здійснення компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремих категорій громадян автомобільним транспортом на автобусних маршрутах загального користування у приміському сполученні на 2022 рік – 7,0 тис. грн.

Програма виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги на непрофесійній основі на 2022 рік – 400,0 тис. грн.

Програми буде затверджено разом з рішенням «Про бюджет Чупахівської селищної територіальної громади на 2022 рік).

Служба у справах дітей

У 2021 році було створено Службу у справах дітей Чупахівської селищної ради, яка розпочне свою роботу з 01.01.2022 року. На службу в бюджеті передбачено видатки загального фонду у розмірі 300,0 тис. грн., з них на заробітну плату передбачено кошти у сумі 213,4 тис. грн., оплата енергоносів і комунальних послуг – 10,0 тис. грн.

Видатки на проведення заходів із землеустрою

На фінансування видатків по здійсненню заходів із землеустрою в бюджеті селищної ТГ на 2022 рік передбачено кошти у сумі 190,0 тис. грн.

Видатки на благоустрої

На фінансування видатків по благоустрою в бюджеті передбачено видатки у сумі 1 581,0 тис. грн., з них:

Забезпечення водопровідно-каналізаційного господарства (енергоносії і комунальні послуги) – 56,0 тис. грн.

Забезпечення збору та вивезення сміття і відходів, згідно програми «Поводження з твердими побутовими відходами в населених пунктах Чупахівської селищної ради на 2020-2025 роки» - 50,0 тис. грн.

Забезпечення функціонування підприємств установ та організацій, що виконують та надають житлово-комунальні послуги, згідно:

Програми фінансової підтримки Комунального підприємства «Добробут» Чупахівської селищної ради на 2022 рік – 83,0 тис. грн. (буде затверджено разом з рішенням «Про бюджет Чупахівської селищної територіальної громади на 2022 рік).

Програми «Розвиток функціонування систем вуличного освітлення, внутрішніх мереж, водо-, електропостачання та водовідведення Чупахівської селищної ради на 2021-2023 роки» – 51,6 тис. грн.

Програми «Розвиток лісового господарства Чупахівської селищної ради на 2021-2023 роки» - 51,6 тис. грн.;

Програми «Соціальний автобус Чупахівської селищної ради на 2021-2023 роки» - 213,8 тис. грн.

Iнші видатки

У бюджеті селищної ТГ на 2022 року передбачено кошти на реалізацію:

Програми розвитку малого та середнього підприємництва Чупахівської селищної територіальної громади на 2021-2023 роки – 16,0 тис. грн.

Програми мобілізаційної підготовки та забезпечення заходів пов"язаних із виконанням військового обов"язку, призовом громадян України на строкову військову службу, за контрактом до лав Збройних сил України, та інших військових формувань Чупахівської селищної ради – 3,0 тис. грн.

Програми «Поліцейський офіцер громади Чупахівської селищної ради на 2021-2023 роки» - 200,0 тис. грн.

Також заплановані видатки на іншу діяльність у сфері екології та охорони природних ресурсів в сумі 83,5 тис. грн., з них видатки загального фонду – 50,0 тис. грн., спеціального фонду – 35,5 тис. грн.

***Обсяг капітальних вкладень бюджету у розрізі
інвестиційних проектів***

У бюджеті селищної ТГ на 2022 рік передбачені видатки на виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт з заміною покриття доріг комунальної власності по вул. Покровська, вул. Шевченка, вул. Садова, вул. Тополянська, вул. Заозерна, пров. Заозерний, пров. Садовий в смт Чупахівка Охтирського району в Сумській області в сумі 600,0 тис. грн.

Реалізація місцевих/регіональних програм

У бюджеті селищної ТГ на 2022 рік передбачені видатки на реалізацію місцевих програм у сумі 4 493,0 тис. грн. (згідно з додатком 7 до рішення).

Начальник фінансового відділу

Анна КАСЬЯНЕНКО